

У підсумку можна констатувати, що нефіксоване утримання корів позитивно впливає на підвищення надоїв та збереження високої якості молока за вмістом жиру і білку.

За останні роки в Харківській області намітилася тенденція до створення великих спеціалізованих ферм з виробництва молока, де технологія безприв'язного утримання удосконалюється. Ця технологія потребує високої культури тваринництва чіткої організації праці, кваліфікованих кадрів, надійних засобів механізації й автоматизації та значних капіталовкладень. Це перспектива на майбутнє після відбудови зруйнованих господарств та порушеного розвитку російською окупацією.

Якісне кадрове забезпечення прискорить відродження та подальший розвиток галузі молочного скотарства.

ГЕМАТОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ Й АКТИВНІСТЬ АМІНОТРАНСФЕРАЗ У КРОВІ СВИНОМАТОК У РАЗІ ПОРУШЕННЯ ПАРАМЕТРІВ МІКРОКЛІМАТУ ПРИМІЩЕНЬ І АЛІМЕНТАРНОЇ ДІЇ АЛКОСЕЛЮ

А.І. Дмитроца, С.О. Вовк

Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН
andrianadmitroca@gmail.com

За умов інтенсивного ведення галузі свинарства, особливо актуальною постає проблема підвищення життєздатності і збереженості поросят [Bhatia P. and Chhabra S., 2018]. Відомо, що дуже важлива роль у вирішенні даної проблеми належить повноцінній та збалансованій годівлі порослих свиноматок і забезпеченні комфортних умов їх утримання, оскільки від взаємодії «організм матері – плід – новонароджене поросля» в значній мірі залежить стан здоров'я та збереженість приплоду [Simeon C., 2021]. У період порослості свиноматки особливо чутливі до дії негативних факторів навколишнього середовища, які впливають на їх фізіологічний стан та перебіг біохімічних процесів не тільки в їхньому організмі, але й в організмі новонароджених поросят [Бірта Г., 2011; Дмитроца А., 2022]. Не менш важливо забезпечити також повноцінні умови годівлі й утримання і для лактуючих свиноматок, оскільки склад і якість молозива та молока тварин безпосередньо залежить від вказаних факторів [Волощук В., 2013]. Тому дотримання вказаних вимог є запорукою належного фізіологічного стану організму порослих і лактуючих свиноматок, високої життєздатності й збереження поросят та високої прибутковості галузі [Бучко О., 2015; Bittner M., 2006].

Враховуючи наведене вище метою нашої роботи було дослідження впливу параметрів мікроклімату приміщень для утримання лактуючих свиноматок, на зміни гематологічних інгредієнтів та активність трансаміназ у сироватці крові тварин, а також встановлення корегуючої дії на вказані показники аліментарного використання селеновмісного дріжджового препарату Алкосель.

Дослідження проведено в умовах свиноферми Державного підприємства Дослідного господарства «Радехівське» Інституту сільського господарства Карпатського регіону НААН України у літній період. Методом аналогів за живою масою і віком було сформовано контрольну та дослідну групи лактуючих свиноматок по 5 голів у кожній. Раціон тварин контрольної групи складався із стандартного комбікорму, який забезпечував їх потреби за поживними і біологічно активними речовинами, вітамінами, макро- і мікроелементами згідно вітчизняних норм і мав наступний склад: «AVA ZDOROVA Лакто 20%» – 20 %, пшениця – 50%, кукурудза – 15 %, ячмінь – 15 %. Свиноматкам дослідної групи до стандартного комбікорму додавали Алкосель (бельгійський препарат виготовлений на основі хлібопекарських дріжджів, оброблених селенметіоном), у дозі 5 мг/кг комбікорму. Всі тварини мали вільний доступ до питтєвої води. Додатку даного препарату почали згодовувати свиноматкам одразу після народження поросят. Тривалість досліду 21 доба. Під

час проведення досліджень на тваринах дотримувалися «Загальних етичних принципів експериментів на тваринах», ухваленим Першим Національним конгресом з біоетики (Київ, 2001).

Матеріалом для дослідження служила венозна кров, отримана з вушної вени свиноматок на 5 і 21 доби після опоросу. У свіжоотриманій крові тварин визначали чисельність еритроцитів і лейкоцитів та вміст гемоглобіну, а також активність ензимів пре амінування: аланінамінотрансферази (АЛТ) та аспаратамінотрансферази (АЛТ) за методиками, описаними у довіднику «Лабораторні методи досліджень у біології, тваринництві та ветеринарній медицині» [Влізло В.В. та ін., 2012].

У приміщеннях для утримання піддослідних тварин визначали температуру і відносну вологість повітря та концентрацію шкочинних газів у 5 точках по діагоналі приміщення на рівні розміщення тварин. Температуру та вологість повітря у приміщенні для утримання свиноматок вимірювали психрометром – гігрометром. Визначення рівня шкочинних газів (NO₂, H₂S, NH₃, CO₂ та CH₄) у повітрі приміщення здійснювали електрохімічним методом за допомогою переносного багатокомпонентного газоаналізатора ДОЗОР – 5 СМ. Біометричну обробку результатів досліджень проводили з використанням пакету статистичних програм STATISTICA.

У результаті проведених досліджень встановлено що такі параметри мікроклімату як температура і вологість в приміщенні упродовж дослідного періоду не відповідали чинним нормативам. Зокрема температура повітря була вищою від норми на 35%, а відносна вологість – на 21,4%. Що стосується рівня шкочинних газів у приміщенні, то вони знаходилися у межах допустимих вітчизняних норм для утримання лактуючих свиноматок. За вказаних умов у крові свиноматок контрольної групи виявлено зменшення чисельності еритроцитів і лейкоцитів та вмісту гемоглобіну, а також зниження активності трансаміназ. При цьому введення до складу комбікорму свиноматок препарату Алкосель вірогідно підвищує вміст гемоглобіну починаючи з 5 до 21 доби після опоросу з 12,2 % до 14,4 % та кількості еритроцитів з 10,4 % до 12,6 % відносно контролю. Що стосується лейкоцитів у крові, то за аліментарного використання добавок Алкоселю у свиноматок на 5 добу після опоросу зменшується їх чисельність на 0,13 %, а до 21 доби – збільшується на 0,85 % відносно контролю. В процесі досліджень також встановлено, що застосування Алкоселю у комбікормі свиноматок зменшує у крові активність АЛТ з 35,1 % до 39,1 %, підвищуючи при цьому збільшується активність АСТ з 31,6 % до 36,7 % стосовно контролю.

Отримані дані в цілому свідчать про те, що підвищені стосовно нормативів параметри температури і відносної вологості повітря у приміщеннях для утримання лактуючих свиноматок виявляють негативний вплив на перебіг метаболічних процесів в організмі тварин, про що свідчать зміни у гематологічних показниках та активності трансаміназ крові, а введення до складу комбікорму тварин препарату Алкосель в означених дозах виявляє виражену позитивну корегуючу дію на вказані показники крові.

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ АЛЕЛЬ-СПЕЦИФІЧНОЇ ПЛР (AS-PCR) ДЛЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ АЛЕЛІВ А¹ ТА А² ГЕНА БЕТА-КАЗЕЇНУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Р.О. Кулібаба, М.І. Сахацький

Національний університет біоресурсів і природокористування України
romankx37@gmail.com

Вступ. Аналіз генетичної структури дослідних популяцій великої рогатої худоби відноситься до рутинних завдань генетики і маркер-асоційованої селекції у тваринництві. Однак, поряд з широко відомими локусами кількісних ознак, такими як каппа-казеїн,